

Israel 78 vuotta: Kasvava paine rakentaa kolmas temppeli

[Israel At 78: The Growing Call To Rebuild The Third Temple](#)

By PNW Staff May 18, 2026

Tänä vuonna Jerusalemissa liehuvat banderollit eivät olleet pelkästään sinivalkoisia Israelin lippuja. Viimeaikaisten Jerusalem-päivän juhlallisuuksien aikana vanhankaupungin läpi marssivien väkijoukkojen joukossa näkyi yhä uudelleen toinen symboli: kuva tulevasta Kolmannesta Tempelistä, joka seisoo Tempelivuorella. Joillekin se oli poliittista teatteria. Toisille se oli kohtalon julistus.

Monista israelilaisista ajoitus oli merkittävä. Tämä vuosi merkitsi Israelin 78. syntymäpäivää modernina valtiona – virstanpylvästä, jonka monet uskonnolliset juutalaiset yhdistävät yhä enemmän siihen, mitä he pitävät raamatullisen Israelin asteittaisena palauttamisena lähes 2 000 vuoden karkotuksen jälkeen. Heille kansakunnan jälleensyntyminen vuonna 1948 ei ollut koskaan tarinan loppu. Jerusalemin yhdistyminen vuonna 1967 oli uusi askel. Ja nyt yhä useammat uskovat, että seuraava vaihe saattaa keskittyä itse Tempelivuoren ympärille.

Se, mitä Israelissa aiemmin pidettiin marginaalisena uskonnollisena pyrkimyksenä, on tasaisesti lähestymässä valtavirtaa. Ajatus Kolmannen Tempppelin jälleenrakentamisesta Jerusalemiin – juuri sille paikalle, jolla ensimmäinen ja toinen temppeli aikoinaan sijaitsivat – ei ole enää rajoittunut hämäriin aktivistipiireihin. Siitä keskustellaan nyt avoimesti rabbien, poliitikkojen, armeijan jäsenten ja yhä useamman Israelin yhteiskunnan osan keskuudessa, jotka yhä kärsivät lokakuun 7. päivän traumasta.

Ja niiden kristittyjen, jotka tutkivat Raamatun profetioita on mahdotonta sivuuttaa näitä tapahtumia.

Jerusalem-päivän juhlallisuuksien aikana Israelin kansallisen turvallisuuden ministeri Itamar Ben-Gvir pääsi jälleen otsikoihin noustuaan Temppelevuorelle ja julistettuaan, että Israel oli ”palauttanut suvereniteettinsa” alueella. Hän juhli sitä, mitä hän kuvaili Israelin valvonnan vahvistumiseksi ja kiitti tiukennettuja turvatoimia, jotka hänen mukaansa olivat mahdollistaneet yhden rauhallisimmista Ramadan'eista vuosiin.

Hän ei sanonut sitä vahingossa.

Temppelevuori on edelleen maailman räjähdyskerkin uskonnollinen paikka. Juutalaisille se on Ensimmäisen ja Toisen Tempppelin sijaintipaikka. Muslimit kunnioittavat sitä Kalliomoskeijan ja Al-Aqsa-moskeijan sijaintipaikkana. Siitä saakka, kun Israel valtasi vanhankaupungin vuoden 1967 kuuden päivän sodassa, on pysynyt voimassa hauras järjestely, jossa Israel valvoo turvallisuutta ja Jordanian tukema islamilainen Waqf valvoo päivittäistä hallintoa.

Ben-Gvir'in kaltaiset miehet kuitenkin väittävät yhä useammin, että tuon järjestelyn pitäisi loppua.

Hänen päätöksensä nostaa Israelin lippu vuorelle Jerusalem-päivän juhlallisuuksien aikana oli viesti paitsi israelilaisille, myös koko Lähi-idälle: Israelin sisällä on kasvava liike, joka ei enää halua vain vierailta Temppelevuorella – se haluaa vallata sen takaisin.

Tuo liike on kasvanut vuosien ajan.

Järjestöt, kuten Temppele-instituutti, ovat vuosikymmeniä valmistautuneet tulevan temppelin mahdollisuuteen. Temppele-astioita on luotu uudelleen. Pappien vaatteita on ommeltu. Rituaalikäytäntöjen koulutus on jatkunut. Jopa keskustelut punaisista hiehoista ja puhdistautumisrituaaleista – joita aiemmin pidettiin vain symbolisina uskonnollisina erikoisuuksina – otetaan nykyään vakavasti monien uskonnollisten juutalaisten keskuudessa.

Valmistelut menevät vielä pidemmälle. Temppele-instituutti on myös saanut valmiiksi tulevaa temppeleä varten tarkoitetun massiivisen kultaisen menoran ja asettanut sen julkisesti esille Länsimuurille. Järjestö on myös työskennellyt laajasti kouluttaakseen miehiä, joiden uskotaan olevan raamatullisen papiston jälkeläisiä, tulevaa temppeleipalvelusta varten ja on jopa kehittänyt arkkitehtonisia suunnitelmia ja koulutusmalleja jotka visioivat. Kuinka kolmas temppele voisi toimia nykyajan Jerusalemissa. Se, mikä ennen kuulosti symboliselta, näyttää yhä enemmän metodiselta ja harkitulta.

Liike ei enää tunnu teoreettiselta.

Lokakuun 7. päivä muutti Israelin syvällisesti. Hamasin verilöyly murskasi oletukset turvallisuudesta, rauhasta ja rinnakkaiselosta. Sen jälkimainingeissa monien sekulaarien israelilaisten kerrotaan alkaneen tarkastella uudelleen uskoaan, identiteettiään ja raamatullista historiaansa. Kansallisen trauman hetkinä kansakunnat usein palaavat hengellisille juurilleen. Israel ei näytä olevan poikkeus.

Tuo hengellinen herääminen on tulossa näkyväksi itse IDF:n sisällä.

Sotilaiden keskuudessa uskonnollinen ilmaisu on kasvanut voimakkaasti, etenkin nuorten sotilaiden, joita sota ja menetykset ovat koskettaneet. Tämä suuntaus on kuitenkin herättänyt ristiriitoja Israelin sekulaarin valtarakenteen kanssa. Äskettäin syntyi kohu, kun erään israelilaisen sotilaan kerrottiin joutuneen rangaistuksen kohteeksi, koska oli kiinnittänyt univormuunsa ”Moshiach” (Messias)-merkin. Toisia on kuvattu, kun heillä on ollut yllään merkkejä, joissa on tulevan temppelin kuva ja teksti ”Pian meidän aikanamme”.

Armeijan johdon reaktio paljastaa kasvavan jännitteen Israelin yhteiskunnassa.

Nuhteen sanamuoto häiritsi monia uskonnollisia israelilaisia. Israelin perustamisvisio viittasi avoimesti "Israelin lunastukseen", mutta messiaanista juutalaista toivoa ilmaisevat sotilaat voivat tietävästi joutua ankariin rangaistuksiin, samalla kun Hamas avoimesti esiyyää sotansa nimenomaan uskonnollisin termein. Se käyttää jopa Kalliomoskeijaa – joka on rakennettu muinaisen juutalaisen temppelin raunioiden päälle – liikkeensä keskeisenä tunnuksena.

Monista uskonnollisista israelilaisista ristiriita tuntuu räikeältä.

Ja nyt jotkut rabbit vaativat konkreettisia toimia.

Rabbi Shmuel Eliyahu kehotti hiljattain pääministeri Benjamin Netanyahua ja Israelin johtoa perustamaan Temppeleluorelle synagoogan ensimmäisenä askeleena kohti juutalaisen palvonnan laajentamista siellä. Puhuessaan vastapäätä vuotta Jerusalemin päivän tapahtumissa Eliyahu julisti, että vuorella tällä hetkellä seisovat islamilaiset rakennukset liittyvät Israelin karkotukseen ja vaati, että tuleva juutalainen temppeli nousee jonakin päivänä uudelleen.

”Siihen saakka, kunnes temppeli on rakennettu, täällä tarvitaan synagoogaa”, hän sanoi. ”Nyt muslimit ymmärtävät jo, ettei se ole heidän; meidän on otettava se haltuumme.”

Nuo ovat poikkeuksellisia sanoja.

Monille juutalaisille Temppelele edustaa paljon enempää kuin rakennusta. Se symboloi ennallistamista, liittoa, kansallista lunastusta ja Israelin kutsumuksen täyttämistä tulla valoksi kansoille. Juutalaisessa ajattelussa Temppelele on syvästi sidoksissa Israelin hengelliseen kohtaloon.

Mutta vaikka monet juutalaiset suhtautuvat yhä kehitykseen toiveikkaasti, monet kristityt suhtautuvat niihin syvällä varovaisuudella.

Sukupolvien ajan profetioihin perehtyneet kristityt ovat uskoneet, että tuleva juutalainen Temppelele tulisi lopulta näyttämään keskeistä roolia Raamatussa ennustetuissa lopunajan tapahtumissa. Monet kristityt ovat pitkään tulkinneet Danielin, Matteuksen ja 2. Tessalonikalaiskirjeen

kaltaisten kirjojen kohtia viittauksiksi tulevaan maailmanjohtajaan – Antikristukseen – joka astuu jälleenrakennettuun Temppeliin, julistaa itsensä jumalaksi ja vaatii palvontaa.

Tätä näkemystä kannattaville kristityille jokaisella Tempelivuoren suvereniteettia koskevalla keskustelulla on hengellinen merkitys, joka ulottuu kauas politiikan ulkopuolelle.

Se luo oudon ja emotionaalisen kuilun juutalaisten ja kristittyjen näkökulman välille. Monet kristityt tukevat syvästi Israelia, puolustavat sen olemassaolon oikeutta ja surevat juutalaisiin kohdistuvaa vihaa. Samalla he kuitenkin ymmärtävät, mitä jälleenrakennettu temppeli voi lopulta profeetallisesti enteillä.

Ja ehkä juuri se tekee nykyhetkestä niin merkittävän.

Kolmas Temppeli ei ole enää pelkästään profetiakonferenssien tai teologisen spekulatiion aihe. Se on yhä enemmän osa poliittista keskustelua, sotilaskulttuuria, kansallista identiteettiä ja julkista aktivismia itse Israelissa.

Mikä ennen kuulosti mahdottomalta, siitä keskustellaan nyt avoimesti Jerusalemin kaduilla.

Jerusalemin päivänä liehuvat liput eivät olleet vain nationalismien symboleja. Monille niiden alla marssiville ne edustivat uskoa, että historia itsessään on matkalla kohti täyttymystä – ja että vuori Jerusalemin keskustassa saattaa pian olla jälleen maailman keskipisteessä.